

## ความรู้สึกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ ต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาไทย

ริ เรืองรอง รัตน์วิไลสกุล<sup>1</sup>

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี บางมด ทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140

รับเมื่อ 3 สิงหาคม 2547 ตอบรับเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2547

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทย (2) ศึกษาระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา (3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา

หน่วยตัวอย่างคือสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 87 คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองต่างๆ จำนวน 244 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แบบสัมภาษณ์ (2) แบบสอบถาม (3) แบบสำรวจเชิงพฤติกรรม (4) แบบสอบถามวัดความรู้สึกเชิงจริยธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล : (1) การสร้างและการทดสอบความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามใช้สถิติการทดสอบที่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ตัวประกอบ (2) ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (3) ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนเชิงพหุ (MANOVA) และทำการเปรียบเทียบเชิงพหุของคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมกับตัวแปรอิสระต่างๆ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Bonferroni และการทดสอบที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. แบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทย มีค่าความเชื่อมั่น .70 มีความถูกต้องเชิงจำแนกของข้อคำถามแต่ละข้อจากการทดสอบที่ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ด้านความถูกต้องของตัวสร้างจากการวิเคราะห์ตัวประกอบพบว่าสอดคล้องกับตารางโครงสร้างที่ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันกำหนดขึ้น ด้านความถูกต้องตรงสภาพพบว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถามกับคะแนนเชิงพฤติกรรมอยู่ระหว่าง .44 - .64

2. ระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาไทยพบว่าอยู่ที่ระดับ 3 หมายความว่าสมาชิกรัฐสภาให้คุณค่าหรือเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ไม่ได้เคร่งครัดในทางปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา จึงถือว่าเป็นระดับที่ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติพบว่า มีตัวแปร 3 ตัวจากตัวแปรทั้งหมด 7 ตัวคือ ความพึงพอใจต่อเงินเดือน ระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมือง และค่านิยมการทำงาน

<sup>1</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สายวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์

## Ethical Affection for Honesty and Social Accountability of Members of The Thai National Assembly

Riruengrong Ratanavilaisakul <sup>1</sup>

King Mongkut's University of Technology Thonburi, Bangmod, Toongkru, Bangkok 10140

*Received 3 August 2004 ; accepted 9 November 2004*

### Abstract

The purposes of this research were to : (a) Construct The Honesty and Social Accountability of Thai Politicians Test. (b) A degree of honesty and social accountability of Members of The Thai National Assembly. (c) The factors that influence the degree of honesty and social accountability of Members of The Thai National Assembly.

The sample consisted 244 members of The House of Representative from 5 political parties and 87 Senators. The research instruments were (a) interview (b) questionnaire (c) the political ethical behavior scale and (d) the ethical affective test. The data obtained were t-test, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, factor analysis, alpha coefficient, multivariate analysis of variance and multiple comparisons of Bonferroni.

The major findings were as follows :

1. The Honesty and Social Accountability of Thai Politicians Test showed that the reliability, calculated by  $\alpha$  - coefficient was .70. The item discrimination index of t-test was significant at .01 level. The construct validity, calculated by factors analysis was valid to the construct table. The concurrent validities, calculated by Pearson Product Moment Correlation Coefficient was .44 - .64.

2. The degree of honesty and social accountability of subjects showed that it was level 3, meaning, Members of The Thai National Assembly value honesty and social accountability but they did not adhere to it consistently. It was an unsatisfactory degree of honesty and social accountability.

3. The factors that found to have a significant relationship with the degree of honesty and social accountability of Members of The Thai National Assembly, showed that there were 3 variables from 7 variables which were a salary satisfaction, length of time as a member of a political party and work value.

---

<sup>1</sup> Assistant Professor, Social Science and Humanities Program, School of Liberal Arts.

## 1. บทนำ

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช 2540 ซึ่งบัญญัติให้รัฐต้องจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ฯลฯ จะพบว่าจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมาก โดยเฉพาะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกวุฒิสภาในเรื่องการใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง การปิดความรับผิดชอบโครงการที่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น การไม่ปฏิบัติตามคำพูดที่ให้ไว้ต่อประชาชน การปฏิบัติงานล่าช้าและไม่โปร่งใส และการมุ่งเอาชนะต่อกันโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายของประเทศชาติ เป็นต้น ซึ่งทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์เหล่านี้ นักวิเคราะห์ก็มักจะออกมากล่าวโทษว่า เป็นเพราะการควบคุมจริยธรรมของนักการเมืองยังไม่เข้มแข็งพอ จึงทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้รับการแก้ไข

ด้วยเหตุนี้ ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนของสำนักโพลต่างๆ จึงมักออกมาในทิศทางเดียวกัน นั่นก็คือประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกวุฒิสภาเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลจะต้องทำการแก้ไขอย่างเร่งด่วน [1]

อย่างไรก็ตาม การศึกษาระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมในตัวบุคคลเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ดังนั้นการวัดหรือการประเมินเพื่อให้ปรากฏแน่ชัดว่าใครมี-ไม่มีหรือมีมากน้อยเพียงไร จึงต้องทำการสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกและต้องใช้เวลาอันซึ่งในทางปฏิบัติหรือในสถานการณ์จริงๆ ค่อนข้างเป็นไปได้ยาก ทำให้นักวิชาการส่วนใหญ่จึงนิยมทำการศึกษาจากพฤติกรรมภายในด้านความรู้สึกหรือทัศนคติต่างๆ ด้วยแบบสอบถามทางจิตวิทยาเพราะผลที่ได้ก็สามารถบ่งชี้หรือทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้มากพอสมควร [2]

ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะสร้างแบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมือง เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีแบบสอบถามประเภทนี้พร้อมทั้งศึกษาระดับและปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกวุฒิสภา ด้วยแบบสอบถามทางจิตวิทยาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการวัดจิตพิสัยของบลูม (Bloom) [3] ซึ่งเป็นการวัดความรู้สึกทางจริยธรรมในตัวบุคคล 4 ระดับคือ ระดับการรับรู้ ระดับการตอบสนอง ระดับการเห็นคุณค่า และระดับการยึดถือในเชิงปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา โดยใช้แบบสอบถามประเภทกำหนดสถานการณ์บังคับ ชนิดปรนัยเลือกตอบต่างระดับ (1-4) เนื่องจากเครื่องมือชนิดนี้เป็นการตรวจวัดความรู้สึกหรือการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นว่าตนเองจะเลือกกระทำหรือเลือกปฏิบัติตนอย่างไร ที่คิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องหรือดีงาม ทั้งนี้เพื่อให้ผลการวิจัยนี้สามารถสะท้อนความรู้สึกหรือระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากกรณีวิเคราะห์ทฤษฎีการกระทำทางสังคมของมนุษย์ และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้อนุมานได้ว่าระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมือง น่าจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยสำคัญ 2 กลุ่มคือ (1) ปัจจัยพื้นฐานของบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สภาพเศรษฐกิจ ระยะเวลาการสังกัดพรรค และค่านิยมการทำงาน (2) ปัจจัยด้านประสบการณ์ทางการเมือง ได้แก่ การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการมีตำแหน่งในพรรคการเมือง ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และ

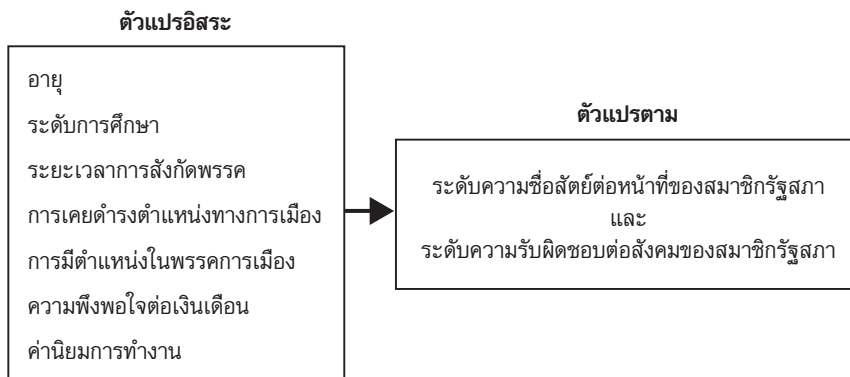
ความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา จึงต้องพิจารณาในเรื่องของอายุ ระดับการศึกษา สภาพเศรษฐกิจของบุคคล ประสบการณ์ทางการเมือง และค่านิยมการทำงาน จึงจะทำให้การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภามีความชัดเจนและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยนี้จะทำให้วงวิชาการได้แบบสอวัตความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทย ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ตรวจวัดระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์เป็นครั้งแรก เนื่องจากที่ผ่านมาระดับจริยธรรมของนักการเมืองจะถูกตัดสินด้วยความรู้สึกของคนในสังคมเป็นหลัก จึงมีความเป็นปรนัยน้อยทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับของนักการเมือง นอกจากนี้สังคมยังได้ตัวแปรสำคัญที่จะนำมาใช้อธิบายระดับจริยธรรมของนักการเมืองไทยได้ชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งทำให้สามารถสะท้อนถึงระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาในปัจจุบัน เพื่อให้รัฐบาลสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากรอบจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น อันจะนำมาซึ่งประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาทางการเมืองและประเทศชาติต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างแบบสอวัตความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทย
2. ศึกษาระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา
3. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา

## 3. กรอบแนวความคิด



## 4. สมมุติฐาน

จากการศึกษาทฤษฎีการกระทำทางสังคมของมนุษย์ [4, 5] และทฤษฎีการพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล [6] ได้ข้อสรุปว่า อายุ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ประสบการณ์ ระบบสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิก และค่านิยมทางสังคม มีผลกระทบต่อระดับจริยธรรมของบุคคล และจากการศึกษาวรรณกรรมเกี่ยวกับสภาพการเมืองไทยและพฤติกรรม

ทางจริยธรรมของนักการเมืองพบว่า ระยะเวลาสังกัดพรรคการเมือง การมีตำแหน่งในพรรค การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง และความพึงพอใจต่อเงินเดือนในตำแหน่งต่างๆ มีความเกี่ยวข้องกับจริยธรรมทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคล พบว่าความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบ [7] จึงทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่าความรู้สึกของสมาชิกรัฐสภาที่มีต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมจะอยู่ที่ระดับใดนั้น น่าจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยชุดเดียวกัน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ความพึงพอใจต่อเงินเดือน ระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมือง ตำแหน่งในพรรค การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง และค่านิยมการทำงาน

### **ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมุติฐานการวิจัยดังนี้**

1. ระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมือง การมีตำแหน่งในพรรค ความพึงพอใจต่อเงินเดือน และค่านิยมการทำงาน
2. ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง ระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมือง การมีตำแหน่งในพรรค ความพึงพอใจต่อเงินเดือน และค่านิยมการทำงาน

## **5. ระเบียบวิธีการวิจัย**

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกัน สำหรับการศึกษาเชิงปริมาณนั้น จะเป็นการศึกษาเพื่อสร้างแบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทย พร้อมทั้งศึกษาระดับและปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา โดยใช้แบบสอบถามทางจิตวิทยาที่มีการทดสอบคุณภาพด้านความถูกต้อง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ตามหลักการสร้างแบบสอบถามทางจิตวิทยาที่นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับสมาชิกรัฐสภาที่เป็นหน่วยตัวอย่าง ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพ จะเป็นการศึกษาโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ โดยแบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ช่วงดังนี้

ช่วงที่หนึ่ง เป็นการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) นักการเมืองที่มีประสบการณ์เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 สมัย และต้องไม่ใช่ ส.ส. หรือ ส.ว. ที่เป็นหน่วยตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 10 คน เพื่อหาข้อคำตอบมาสร้างแบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทย

ช่วงที่สอง เป็นการสัมภาษณ์สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นหน่วย ตัวอย่างจำนวน 25 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อมูลบางประเด็นที่ได้จากข้อค้นพบในการศึกษาเชิงปริมาณ เพราะการได้พูดคุยพร้อมทั้งสอบถามความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ อาจจะทำให้ได้ปัจจัยผลักดันอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาเพิ่มเติมจากปัจจัยที่ทำการศึกษา นอกจากนี้ยังอาจช่วยให้ได้รายละเอียดบางประเด็นที่จะนำมาใช้สนับสนุนการอภิปรายผลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สำหรับประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือสมาชิกรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จำนวน 700 คน ประกอบด้วย สมาชิกวุฒิสภาจำนวน 200 คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 500 คน

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษามีขนาดเล็กและมีจำนวนแน่นอนตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 ดังนั้นขนาดตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคั้งนี้จึงใช้ร้อยละในการกำหนดขนาด คือประชากร 100 คนใช้ตัวอย่าง 50 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ชั้นภูมิคือประเภทของสมาชิกรัฐสภาได้แก่ สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยในแต่ละชั้นภูมิทำการสุ่มหน่วยตัวอย่าง (สมาชิกรัฐสภา) ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (จับฉลาก) โดยให้หน่วยตัวอย่างที่ได้เป็นสัดส่วนกับขนาดในแต่ละชั้นภูมิ ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 350 คน ประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภา 100 คนและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 250 คน

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าแบบสอบถามที่ตอบกลับและมีความสมบูรณ์ครบถ้วนหรือค่อนข้างสมบูรณ์ครบถ้วนที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ มีจำนวนทั้งสิ้น 331 ชุด ประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภา 87 ชุด และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 244 ชุดคิดเป็นร้อยละ 94.57 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์ โดยเป็นการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาจำนวน 25 รายในประเด็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงาน ความคาดหวังของประชาชนเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาในปัจจุบัน ปัญหาจริยธรรมของนักการเมืองในทางปฏิบัติ และความเพียงพอของประมวลจริยธรรมที่ใช้ควบคุมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ในปัจจุบัน (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านคุณลักษณะของบุคคล ประสบการณ์ทางการเมือง และความพึงพอใจต่อเงินเดือน จำนวน 10 ข้อ และข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมการทำงานจำนวน 20 ข้อ โดยแบบสอบถามในส่วนนี้มีค่าความเชื่อมั่น .812 (3)แบบสำรวจเชิงพฤติกรรม เป็นแบบประเมินพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาจำนวน 10 ข้อ โดยแบบสำรวจเชิงพฤติกรรมในส่วนนี้มีค่าความเชื่อมั่น .854 (4) แบบสอบวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมือง โดยเป็นแบบสอบวัดความรู้สึกเชิงจริยธรรมประเภทกำหนดสถานการณ์บังคับ ชนิดปรนัยเลือกตอบต่างระดับ 4 ตัวเลือก จำนวน 12 ข้อ โดยแบบสอบวัดในส่วนนี้มีค่าความเชื่อมั่น .702

ส่วนเกณฑ์การแบ่งระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาในการวิจัยนี้พิจารณาจากความเข้มข้นของความรู้สึกหรือความคงเส้นคงวาของความรู้สึกที่มีแนวโน้มไปสู่การกระทำที่แสดงออกถึงพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม ที่แตกต่างกันของกลุ่มศึกษา โดยสะท้อนออกมาในรูปของคะแนนเฉลี่ยที่กลุ่มศึกษาทำได้จากแบบสอบวัดความรู้สึกทางจริยธรรม ประเภทกำหนดสถานการณ์บังคับ ชนิดปรนัยเลือกตอบต่างระดับ 4 ตัวเลือกจำนวน 12 ข้อ ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้ [8]

ระดับ 4 (คะแนนเฉลี่ย 3.67-4.00 )

หมายถึงระดับที่บุคคลมีความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมในเชิงปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา

- ระดับ 3 (คะแนนเฉลี่ย 2.67-3.66) หมายถึงระดับที่บุคคลให้คุณค่าหรือให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ไม่ได้เคร่งครัดในการปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา
- ระดับ 2 (คะแนนเฉลี่ย 1.67-2.66) หมายถึงระดับที่บุคคลเห็นความสำคัญต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญมากไปกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ
- ระดับ 1 (คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.66) หมายถึงระดับที่บุคคลรับรู้ถึงความสำคัญในเรื่องพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม แต่ยังไม่เห็นถึงความสำคัญในเรื่องเหล่านี้

ด้านเกณฑ์การตัดสินระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาในการศึกษานี้ ผู้วิจัยอิงเกณฑ์การตัดสินระดับจริยธรรมตามโครงสร้างการพัฒนาจริยธรรมพลเมืองไทยของกระทรวงศึกษาธิการ (2524) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกณฑ์ปกติระดับจริยธรรมของพลเมืองไทยจากกลุ่มศึกษา ได้แก่ ข้าราชการ เกษตรกร พ่อค้า ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง และนักเรียนในสถาบันการศึกษาต่างๆ พบว่าเกณฑ์ปกติจริยธรรมของพลเมืองไทย อยู่ที่ระดับ 3 (จากเกณฑ์ 4 ระดับ) ซึ่งเป็นระดับที่บุคคลกระทำดีโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของสังคมส่วนใหญ่เป็นหลัก หรืออีกนัยหนึ่งก็คือเป็นระดับที่บุคคลให้คุณค่าหรือให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมทางจริยธรรม ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงถือว่าระดับ 3 เป็นระดับเกณฑ์ปกติของประชาชนทั่วไป [9]

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็ดี หรือนักการเมืองก็ดี เนื่องจากเป็นบุคคลสาธารณะ และเป็นคณะบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้เป็นผู้แทนของตนเข้าไปรักษาผลประโยชน์จำนวนมหาศาลของประเทศชาติ ดังนั้นคนในสังคมจึงมักคาดหวังว่าจะมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมระดับสูงกว่าประชาชนทั่วไป [10] การวิจัยครั้งนี้จึงใช้เกณฑ์การตัดสินระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาบนพื้นฐานความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อผู้แทนของเขา ดังนี้

- ช่วงคะแนนอยู่ในระดับ 4 ถือว่าสมาชิกรัฐสภามีความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมระดับสูงกว่าประชาชนทั่วไป หรืออยู่ที่ระดับ "น่าพึงพอใจ"
- ช่วงคะแนนอยู่ในระดับ 3 ถือว่าสมาชิกรัฐสภามีความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในเกณฑ์ปกติของประชาชนทั่วไปหรืออยู่ที่ระดับ "ไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ"
- ช่วงคะแนนอยู่ในระดับ 1-2 ถือว่าสมาชิกรัฐสภามีความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมระดับต่ำกว่าประชาชนทั่วไปหรืออยู่ที่ระดับ "ไม่เป็นที่น่าพึงพอใจอย่างยิ่ง" ต้องมีประมวลจริยธรรมควบคุมอย่างใกล้ชิด

## 6. ผลการวิจัย

### 6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

หน่วยตัวอย่างพบว่าร้อยละ 26.28 เป็นสมาชิกวุฒิสภา และร้อยละ 73.72 เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 45-54 ปี นับถือศาสนาพุทธ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ไม่มีธุรกิจ ในครอบครัว และมีความพึงพอใจต่อเงินเดือนในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

ด้านประสบการณ์ทางการเมือง พบว่าร้อยละ 56.50 เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองก่อนมาดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาในชุดปัจจุบัน ร้อยละ 46.80 มีระยะเวลาสังกัดพรรคการเมืองตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป และมีเพียงร้อยละ 25.10 ที่มีตำแหน่งในพรรคการเมือง

**6.2 ผลการวิจัย** ได้ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อและตอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ 2 ข้อดังต่อไปนี้

#### วัตถุประสงค์ข้อ 1

##### การสร้างแบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทย

แบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทยฉบับนี้ เป็นแบบวัดประเภทกำหนดสถานการณ์บังคับ ชนิดปรนัยเลือกตอบต่างระดับ 4 ตัวเลือก สร้างขึ้นตามหลักการวัดจิตพิสัยของบลูม (Bloom) จำนวนทั้งหมด 12 สถานการณ์ แบ่งเป็นสถานการณ์ด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่จำนวน 6 สถานการณ์ และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมจำนวน 6 สถานการณ์ภายใต้ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน โดยการมีทดลองใช้ 2 ครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพก่อนที่จะนำไปใช้กับหน่วยตัวอย่างดังนี้

ครั้งที่ 1 กลุ่มทดลองคือนักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 20 คนข้าราชการในกระทรวงต่างๆ จำนวน 20 คน และนักการเมืองที่มีประสบการณ์เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 สมัยและต้องไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่ง ส.ว. หรือ ส.ส. ที่เป็นหน่วยตัวอย่างในครั้งนี้นี้จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

สำหรับการทดลองครั้งที่ 1 นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบในเรื่องค่าคะแนนของแต่ละตัวเลือก ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม ความเข้าใจในสถานการณ์และตัวเลือกในแต่ละข้อ ผลการทดลองใช้พบว่ากลุ่มทดลองจัดเรียงลำดับความสำคัญของตัวเลือก (ก-ข-ค-ง) จาก 1 ไป 4 สอดคล้องกับการให้น้ำหนักความสำคัญแต่ละตัวเลือกของสถานการณ์ต่างๆ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 30 คนร่วมกันประเมินขึ้นและพบว่ากลุ่มทดลองมีความเข้าใจสถานการณ์ตัวเลือก และภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามแต่ละข้อเป็นอย่างดี

ครั้งที่ 2 กลุ่มทดลอง คือนักการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติผู้ที่ไม่ได้เป็นหน่วยตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 100 คน จาก 5 ภาคของประเทศไทยคือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอื่นๆ (อาทิ กรุงเทพฯ และปริมณฑล) ภาคละ 20 คน สำหรับการคัดเลือกกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ผู้วิจัยกระทำโดยให้ประชาชนในพื้นที่ทำการคัดเลือกคนที่เขาเห็นว่ามีความซื่อสัตย์หรือรักษาคำพูดกับชาวบ้าน (กลุ่มสูง) และคนที่เขาเห็นว่าไม่ซื่อสัตย์หรือไม่รักษาคำพูดกับชาวบ้าน (กลุ่มต่ำ) มาจำนวนเท่าๆ กันคือกลุ่มละ 27 คน จากนั้นจึงได้นำคะแนนของคน 2 กลุ่มนี้มาตรวจสอบความตรงเชิงจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อด้วยสถิติการทดสอบที่



สำหรับการทดลองครั้งที่ 2 นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงจำแนกของแบบสอบวัดเป็นรายข้อ โดยทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีจริยธรรมสูงกับกลุ่มที่มีจริยธรรมต่ำด้วยสถิติการทดสอบที (t-test) และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ จากนั้นจึงทำการหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา และทำการวิเคราะห์ความถูกต้องป้องกันในปัจจุบัน (concurrent validity) ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบผลคูณโมเมนต์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ผลการทดลองใช้พบว่าคะแนนรายข้อมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมทั้งฉบับตั้งแต่ .447 - .720 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ และพบว่าข้อคำถามของแบบสอบวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองฉบับนี้สามารถจำแนกนักการเมืองออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ โดยมีค่าที่ตั้งแต่ 4.825 - 9.182 และเมื่อนำแบบสอบวัดฯ มาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) พบว่าแบบสอบวัดฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น .811 จากนั้นจึงนำแบบวัดฉบับนี้มาวิเคราะห์ความถูกต้องป้องกันในปัจจุบันด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนของแบบสอบวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม กับคะแนนของแบบสำรวจเชิงพฤติกรรม (ตัวเกณฑ์) ของกลุ่มทดลอง ผลปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .403 - .736 และพบว่าแบบสอบวัดทั้งสองฉบับมีความสัมพันธ์กันระดับสูง ( $r = .941$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อนำแบบสอบวัดฉบับนี้มาตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้องและความเชื่อถือได้กับหน่วยตัวอย่างคือสมาชิกรัฐสภาจำนวน 331 คนโดยกระทำการคัดเลือกผู้ที่มีจริยธรรมสูงกับผู้ที่มีจริยธรรมต่ำ (กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ) ด้วยการให้นักวิชาการ ข้าราชการ และนักการเมือง (60 คน) เป็นผู้ทำการคัดเลือกโดยใช้หลัก Triangular Technique เพื่อนำคะแนนรายข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำที่ได้จากแบบสอบวัดฯ มาใช้ในการวิเคราะห์ความถูกต้องเชิงจำแนกของแบบสอบวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทย ผลการศึกษปรากฏตามตารางที่ 1

**ตารางที่ 1** การวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบวัดฯ ด้านความถูกต้องและความเชื่อถือได้

รายการ	จำนวน	ความเชื่อมั่น (ค่า Alpha)	ความถูกต้อง		
			r รายข้อกับ คะแนนรวม	ความถูกต้องเชิงจำแนก (ค่าที)	ความถูกต้องป้องกันใน ปัจจุบัน ( r )
การทดลองใช้ ครั้งที่ 1	60	.859	.550 - .755	4.051 - 8.995	-
การทดลองใช้ ครั้งที่ 2	100	.811	.447 - .720	4.825 - 9.182	.403 - .736 ( .941 )
หน่วยตัวอย่าง	331	.702	.341 - .780	5.223 - 23.529	.437 - .642 ( .813 )

จากตาราง 1 พบว่าแบบสอบวัดฉบับนี้มีคุณภาพด้านความเชื่อมั่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา .702 ซึ่งสอดคล้องกับแบบสอบวัดจริยธรรมของบุคคลที่มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาอยู่ระหว่าง .60-.90 [11] [12] [13] ด้านความถูกต้องจากการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยรายข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำด้วยสถิติการทดสอบที พบว่ามีค่าที่อยู่ระหว่าง 5.22-23.53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การสร้างแบบสอบวัดทางจิตวิทยาที่ว่าความถูกต้องเชิงจำแนก ควรมีค่าที่ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป เพราะแสดงให้เห็นได้ว่ากลุ่มสูง

และกลุ่มท่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจริงในแต่ละข้อคำถามนั้นๆ [14, 15] ซึ่งแบบสอบวัตที่มีข้อความแต่ละข้อสามารถจำแนกบุคคลได้เป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญแล้ว แสดงว่าแบบสอบวัตฉบับนั้นมีความคงที่ภายใน (internal consistency) และมีความตรงในการจำแนกบุคคลได้ [16] ส่วนด้านความถูกต้องของตัวสร้าง (construct validity) จากการวิเคราะห์โดยการสกัดปัจจัย ด้วยวิธีการวิเคราะห์ที่ตัวประกอบหลัก (principal component analysis) และทำการหมุนแกนตัวประกอบแบบอโรทอนอล (orthogonal) ด้วยวิธีการแวนริแมกซ์ (varimax) พบว่าตัวแปรความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ทั้งหมด 6 ตัวแปร มีปัจจัย 3 ตัวได้แก่ การไม่ใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ การพูดความจริง และการยอมรับผลการกระทำของตนเอง สามารถอธิบายร่วมกันได้ร้อยละ 66.45 ของการผันแปรของตัวประกอบทั้งหมด ส่วนตัวแปรความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งหมด 6 ตัวแปร มีปัจจัย 3 ตัว ได้แก่ การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว การรู้จักหน้าที่ของตนเอง และการรักษาคำพูด/คำสัญญา สามารถอธิบายร่วมกันได้ร้อยละ 76.00 ของการผันแปรของตัวประกอบทั้งหมด โดยพิจารณาจากปัจจัยที่มี Eigenvalue มากกว่า 1 และค่าน้ำหนักปัจจัยแต่ละตัวแปร (factor loading) มากกว่า .50 ขึ้นไป ซึ่งโครงสร้างปัจจัยที่ได้ดังกล่าวนี้พบว่าสอดคล้องกับตารางโครงสร้างที่ผู้ทรงคุณวุฒิฯ จำนวน 30 คนร่วมกันกำหนดขึ้น แสดงให้เห็นว่าแบบสอบวัตฉบับนี้มีความถูกต้องของตัวสร้าง

ด้านความถูกต้องพ้องกันในปัจจุบัน จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างคะแนนความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมฯ กับคะแนนการสำรวจเชิงพฤติกรรมฯ ของ สมาชิกรัฐสภา (ตัวเกณฑ์) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .44 - .64 โดยพบว่าแบบสอบวัตทั้งสองฉบับมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ( $r = .813$ ) ซึ่งสอดคล้องกับแบบสอบวัตทางจิตวิทยาที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบวัตกับคะแนนการประเมินพฤติกรรมอยู่ระหว่าง .40-.60 [17 - 19] ซึ่งนักวิชาการกลุ่มพฤติกรรมศาสตร์ได้แสดงความเห็นไว้ว่า แบบสอบวัตที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม แม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบวัตกับคะแนนการประเมินพฤติกรรมฯ ที่ได้ จะอยู่ในระดับกลางๆ หรือค่อนข้างต่ำบ้าง ก็ยังถือว่าแบบสอบวัตฉบับนี้มีความถูกต้องพ้องกันในปัจจุบัน [20]

ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของแบบสอบวัตที่ว่าแบบสอบวัตที่ดีและสามารถนำไปแปลพฤติกรรมที่ถูกต้องได้ จะต้องมึลักษณะสำคัญทั่วไป 3 ประการคือ

1. มีความเชื่อถือได้ กล่าวคือแบบสอบวัตนั้นจะต้องให้ผลจากการวัดคงที่สม่ำเสมอ ซึ่งนูนอลลี (Nunnally, 1978) [21] กล่าวว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบวัตทางทัศนคติ หรือพฤติกรรมไม่ควรต่ำกว่า .70 ซึ่งแบบสอบวัตฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น .702

2. มีความถูกต้อง กล่าวคือแบบสอบวัตที่ดีจะต้องวัดได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดและผลจากการทดสอบนั้นต้องสามารถอธิบายได้ตรงตามสภาพของบุคคลนั้น ซึ่งแบบสอบวัตฉบับนี้มีความถูกต้องเชิงจำแนก ความถูกต้องของตัวสร้าง และความถูกต้องพ้องกันในปัจจุบัน จึงถือว่ามีคุณภาพด้านความถูกต้อง

3. สามารถใช้ได้ดี กล่าวคือแบบสอบวัตที่ดีต้องมีจำนวนข้อไม่มากเกินไป ง่ายต่อการให้คะแนน และง่ายต่อการแปลความหมาย ซึ่งแบบสอบวัตฉบับนี้มีทั้งหมด 12 สถานการณ์ จำนวน 12 ข้อประกอบด้วย 4 ตัวเลือก

ค่าคะแนนให้เป็น 1-4 ตามลำดับ ส่วนการแปลความอิงเกณฑ์การตัดสินระดับจริยธรรมตามโครงสร้างการพัฒนาจริยธรรมพลเมืองไทยของกระทรวงศึกษาธิการ (2524) แบบสอบวัดฉบับนี้จึงสามารถใช้ได้ดี

จากคุณลักษณะ 3 ประการข้างต้นนี้ จึงสรุปได้ว่าแบบสอบวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทยฉบับนี้มีคุณภาพตามหลักการสร้างแบบสอบวัดทางจิตวิทยาในด้านความถูกต้องและความเชื่อถือได้ จึงสามารถแยกแยะระดับจริยธรรมของนักการเมืองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

## วัตถุประสงค์ข้อ 2

### ระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา

การวิเคราะห์ระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาในการวิจัยนี้ เป็นการใช้คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่สมาชิกรัฐสภาทำได้จากแบบสอบวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมฯ เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความ
<b>ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่</b>			
* การไม่ใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ฯ	3.379	.597	ระดับ 3
* การพูดความจริง	2.610	.754	ระดับ 2
* การยอมรับผลการกระทำของตนเอง	2.812	.735	ระดับ 3
<b>ความรับผิดชอบต่อสังคม</b>			
* การรู้จักหน้าที่ของตนเอง	3.268	.632	ระดับ 3
* การรักษาคำพูด/คำสัญญา	2.894	.726	ระดับ 3
* การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมฯ	2.597	1.064	ระดับ 2
<b>ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่</b>	<b>2.933</b>	<b>.448</b>	<b>ระดับ 3</b>
<b>ความรับผิดชอบต่อสังคม</b>	<b>2.918</b>	<b>.511</b>	<b>( r = .695 )**</b>

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าสมาชิกรัฐสภามีความผูกพันต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ที่ระดับ 3 (ค่าเฉลี่ย = 2.933 และ 2.918 จาก 4) โดยพบว่ามีความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่เฉพาะในเรื่องการพูดความจริงเท่านั้น ที่อยู่ที่ระดับ 2 (ค่าเฉลี่ย = 2.610) ส่วนความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมพบว่าเฉพาะในเรื่องการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเท่านั้นอยู่ที่ระดับ 2 (ค่าเฉลี่ย = 2.597) นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ( $r = .695$ ) แสดงว่าสมาชิกรัฐสภาเห็นความสำคัญหรือให้คุณค่าต่อจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม ยกเว้นในเรื่องการพูดความจริงและการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมฯ เท่านั้นที่พบว่าสมาชิกรัฐสภาไม่มีความรู้สึกต่อพฤติกรรมในสองเรื่องนี้ที่อยู่ระดับของการคำนึงถึงประโยชน์สุขของตนเองและพวกพ้องเป็นที่ตั้ง ดังนั้นแม้ผลการวิเคราะห์จะพบว่าโดยภาพรวมแล้ว สมาชิก

รัฐสภามีความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ที่ระดับของการเห็นคุณค่าหรือให้ความสำคัญก็ตาม แต่ก็มีความรู้สึกผูกพันในบางเรื่องหรือบางสถานการณ์เท่านั้น จึงถือว่ายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกรัฐสภาเป็นบุคคลที่ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากประชาชน รวมทั้งได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมในการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายกำกับนโยบายด้านการบริหารการปกครอง นโยบายการจัดสรรงบประมาณ รวมถึงการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน ดังนั้นสมาชิกรัฐสภาจึงต้องเป็นแบบอย่างของการมีจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับที่สูงกว่าปัจเจกบุคคลทั่วไป ด้วยเหตุนี้เมื่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาอยู่ที่ระดับ 3 ซึ่งเป็นระดับของการไม่เคร่งครัดต่อการประพฤติปฏิบัติตนในเรื่องความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม จึงเป็นเรื่องปกติที่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ในเรื่องความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาของสำนักโพลต่างๆ จึงออกมาในทิศทางเดียวกัน นั่นก็คือประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่ามาตรฐานทางจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ [22, 23]

### **วัตถุประสงค์ข้อ 3**

#### **ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา**

เมื่อทำการทดสอบปฏิบัติการระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอื่นๆ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเชิงพหุ (MANOVA) และทำการเปรียบเทียบเชิงพหุของคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาโดยจำแนกตามตัวแปรอิสระ ด้วยวิธีการของ Bonferroni และสถิติการทดสอบที่ ผลปรากฏตามตารางที่ 3

จากตาราง 3 พบว่าตัวแปรระดับการศึกษา ระยะเวลาการสังกัดพรรค ความพึงพอใจต่อเงินเดือน และค่านิยมการทำงาน รวมทั้งปฏิภณาร่วมระหว่างอายุกับระดับการศึกษาและปฏิภณาร่วมระหว่างอายุ ระยะเวลาการสังกัดพรรค ความพึงพอใจต่อเงินเดือนกับค่านิยมการทำงาน มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 และไม่พบว่าอายุ การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการมีตำแหน่งในพรรค มีความสัมพันธ์กับระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ยังพบว่าระยะเวลาการสังกัดพรรค ความพึงพอใจต่อเงินเดือน และค่านิยมการทำงาน รวมทั้งปฏิภณาร่วมระหว่างอายุกับระดับการศึกษามีผลต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 โดยไม่พบว่าอายุ ระดับการศึกษา การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการมีตำแหน่งในพรรค มีความสัมพันธ์กับระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 การทดสอบปฏิภณราระหว่างระดับความซื่อสัตย์และความรับผดชอบต่อสังคมกับตัวแปรอื่นๆ

แหล่งข้อมูล	F	Sig
<b>Corrected Model</b>		
ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที <sup>a</sup>	4.408	.000**
ความรับผดชอบต่อสังคม <sup>b</sup>	4.167	.000**
<b>ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที</b>		
อายุ	.379	.685
ระดับการศึกษา	3.702	.026*
ระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมือง	13.801	.000**
ความพึงพอใจต่อเงินเดือนฯ	21.069	.000**
ค่านิยมการทำงาน	3.462	.033*
การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง	3.444	.065
การมีตำแหน่งในพรรค	.490	.485
<b>ปฏิภณราระหว่างตัวแปร</b>		
อายุ * ระดับการศึกษา	3.135	.016*
อายุ * ระยะเวลาการสังกัดพรรค * ความพึงพอใจต่อเงินเดือน * ค่านิยมการทำงาน	4.395	.013*
<b>ความรับผดชอบต่อสังคม</b>		
อายุ	.305	.738
ระดับการศึกษา	2.238	.109
ระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมือง	14.787	.000**
ความพึงพอใจเงินเดือนสมาชิกรัฐสภา	24.242	.000**
ค่านิยมการทำงาน	4.999	.007**
การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง	3.574	.060
การมีตำแหน่งในพรรค	.944	.332
<b>ปฏิภณราระหว่างตัวแปร</b>		
อายุ * ระดับการศึกษา	2.794	.031*
อายุ * ระยะเวลาการสังกัดพรรค * ความพึงพอใจต่อเงินเดือน * ค่านิยมการทำงาน	1.167	.313

<sup>a</sup>  $R^2 = 0.638$     <sup>b</sup>  $R^2 = 0.625$

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้ตัวแปรอิสระ ตัวแปรร่วม และปฏิภณราระหว่างตัวแปรต่างๆ สามารถอธิบายระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าทีของสมาชิกรัฐสภาได้ประมาณร้อยละ 64 และสามารถอธิบายระดับความรับผดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาได้ประมาณร้อยละ 63

เมื่อทำการเปรียบเทียบเชิงพหุของคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าทีและความรับผดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาในตัวแปรต่างๆ เป็นรายคู่ ผลปรากฏตามตารางที่ 4

**ตารางที่ 4** การเปรียบเทียบเชิงพหุของคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมฯ จำแนกตามตัวแปรอิสระต่างๆ ด้วยวิธีการของ Bonferroni และการทดสอบที

ตัวแปร	( I )	( J )	ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยความ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ( I - J )	ความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยความรับ ผิดชอบต่อสังคม ( I - J )
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี ปริญญาโท	ปริญญาโท ปริญญาเอก	1.186*	-
	ปริญญาโท	ปริญญาตรี ปริญญาเอก	-1.186*	-
	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี ปริญญาโท	-0.758 .428	-
ระยะเวลา การสังกัดพรรคฯ	ไม่สังกัดพรรคฯ	สังกัดพรรคน้อยกว่า 8 ปี สังกัดพรรคตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป	2.101* -1.065*	2.479* -1.187*
	สังกัดพรรคฯ น้อยกว่า 8 ปี	ไม่สังกัดพรรคฯ สังกัดพรรคตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป	-2.101* -3.165*	-2.479* -3.665*
	สังกัดพรรคฯ ตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป	ไม่สังกัดพรรคฯ สังกัดพรรคน้อยกว่า 8 ปี	1.065* 3.165*	1.187* 3.665*
ค่านิยมการทำงาน	เอื้อต่อส่วนรวม ระดับต่ำ	เอื้อต่อส่วนรวมปานกลาง เอื้อต่อส่วนรวมระดับสูง	-0.902* -2.013*	-1.599* -2.016*
	เอื้อต่อส่วนรวม ระดับปานกลาง	เอื้อต่อส่วนรวมระดับต่ำ เอื้อต่อส่วนรวมระดับสูง	.902* -1.111*	1.599* -0.417
	เอื้อต่อส่วนรวม ระดับสูง	เอื้อต่อส่วนรวมระดับต่ำ เอื้อต่อส่วนรวมปานกลาง	2.013* 1.111*	2.016* .417
ความพึงพอใจ ต่อเงินเดือนฯ	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	2.905*	3.491*

หมายเหตุ : - หมายถึง ไม่มีตัวแปรที่สัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ  
\* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่าระดับการศึกษาแตกต่างกันทำให้คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทแตกต่างกัน แต่ในกลุ่มระดับปริญญาเอกไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่สูงสุด และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ต่ำสุด แต่เมื่อมาดูปฏิกริยาร่วมระหว่างอายุกับระดับการศึกษาพบว่า ในกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีคนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 55 ปีขึ้นไป ในขณะที่ในกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทคนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุน้อยกว่า 55 ปี แสดงว่าระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาที่สูงขึ้น แต่เกิดจากอิทธิพลร่วมของระดับการศึกษากับอายุและประสบการณ์ทางการเมืองที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองและทางสังคมของสมาชิกรัฐสภา ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางสังคมและการเมืองจากระบบสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่ (พรรคการเมือง) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของการ์โซ (Garceau) [24] ที่ศึกษาพบว่าอายุและประสบการณ์ทางการเมือง มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

- ด้านระยะเวลาการสังกัดพรรคพบว่าคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาทุกกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมืองตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่สูงกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาการสังกัดพรรคน้อยกว่า 8 ปี แสดงว่าระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมือง มีส่วนในการเสริมสร้างระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาบางคน ทั้งนี้เนื่องจากการสังกัดพรรคการเมืองตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป ถือได้ว่ามีระยะเวลาในการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองและการเป็นบุคคลสาธารณะ

- ด้านค่านิยมการทำงาน พบว่าสมาชิกรัฐสภาที่มีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่แตกต่างกันทุกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่ากลุ่มที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่สูงกว่ากลุ่มที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับต่ำ แสดงว่าระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาสูงขึ้นตามระดับค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวม

- นอกจากนี้ยังพบว่าคนที่มีความพึงพอใจต่อเงินเดือนในตำแหน่งสมาชิกรัฐสภา มีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีความพึงพอใจฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจต่อเงินเดือนฯ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ดังนั้นรายได้ที่บุคคลพอใจจึงน่าจะมีส่วนเสริมให้บุคคลมีความพร้อมที่จะทำประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 เฉพาะตัวแปรด้านระดับการศึกษา ระยะเวลาการสังกัดพรรค ความพึงพอใจต่อเงินเดือน และค่านิยมการทำงาน ว่ามีผลต่อระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ขณะเดียวกันก็ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่า อายุ การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการมีตำแหน่งในพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์กับระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา พบว่าระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมืองแตกต่างกัน ทำให้คะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาทุกกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมืองตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมืองน้อยกว่า 8 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระยะเวลาการสังกัดพรรคการเมือง มีส่วนในการเสริมสร้างระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาบางคนเช่นเดียวกับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสังกัดพรรคการเมือง 8 ปีขึ้นไปมีความยาวนานพอที่จะช่วยให้สมาชิกรัฐสภาบางคนได้เรียนรู้ถึงวิธีการแก้ไขปัญหาและการปรับตัวต่อการเป็นบุคคลสาธารณะ จึงทำให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น

- ด้านค่านิยมการทำงาน พบว่าสมาชิกรัฐสภาที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างจากกลุ่มที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับปานกลางและระดับสูง และกลุ่มที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับปานกลางและระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่ากลุ่มที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่ากลุ่มที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับต่ำ แสดงว่าระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาสูงขึ้น

ตามระดับค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่เมื่อมาดูปฏิภกริยาร่วมระหว่างอายุกับค่านิยมการทำงาน พบว่ากลุ่มที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับต่ำจำนวนไม่น้อยจะมีอายุอยู่ในกลุ่มมากกว่า 55 ปี จึงอาจเป็นไปได้ว่าคนในกลุ่มนี้จะได้รับมรดกวัฒนธรรมการทำงานแบบไทยๆ ในอดีตที่ต้องการทำงานอย่างมีอิสระ ไม่ชอบกฎ/ระเบียบ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง และยึดมั่นในตัวบุคคลมากกว่าหลักการ [25] จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยค่านิยมการทำงานเมื่อวิเคราะห์จากทัศนคติการทำงานในด้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลง การเคารพกฎระเบียบ ขององค์กร การให้ความสำคัญต่อเวลา การยอมรับความเสมอภาคของบุคคล และการทำงานเป็นหมู่คณะ พบว่าอยู่ที่ระดับต่ำถึงปานกลางเท่านั้น จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ

- นอกจากนี้ยังพบว่า คนที่มีความพึงพอใจต่อเงินเดือนในตำแหน่งสมาชิกรัฐสภา มีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความพึงพอใจต่อเงินเดือนฯ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา โดยพบว่าสมาชิกรัฐสภาจำนวนสองในห้าหรือร้อยละ 40 ไม่พึงพอใจต่อเงินเดือนในตำแหน่งสมาชิกรัฐสภา ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าที่ผ่านมาสมาชิกรัฐสภาจำนวนไม่น้อยมีปัญหาด้านต้นทุนการเมืองหรือรายจ่ายที่ส่วนใหญ่จะสูงกว่ารายรับ เช่น เงินเดือนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประมาณ 70,000 บาท แต่มีรายจ่ายต่อเดือนสูงถึง 300,000 บาท ทำให้ขาดอิสระในการทำงาน เพราะต้องพึ่งพากลุ่มทุน [26] ด้วยเหตุนี้พฤติกรรมการทำงานจึงถูกรอบงำด้วยวัฒนธรรมทางการเมืองภายใต้ระบบอุปถัมภ์ จึงอาจส่งผลให้ระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาบางคนและในบางครั้ง ถูกจำกัดอยู่ที่ระดับของการให้ความสำคัญยังไม่ถึงระดับการเคร่งครัดในการประพฤติปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา ด้วยเหตุนี้คนที่พึงพอใจต่อเงินเดือน จึงอาจเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมหรือเป็นผู้ที่มีจิตเสียสละและมุ่งทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากกว่าการคำนึงถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่า

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 เฉพาะตัวแปรด้านระยะเวลาการสังกัดพรรคฯ ความพึงพอใจต่อเงินเดือน และค่านิยมการทำงาน ว่ามีผลต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของ สมาชิกสมาชิกรัฐสภา ขณะเดียวกันก็ปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัยที่ว่า อายุ ระดับการศึกษา การเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการมีตำแหน่งในพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์กับระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 25 ราย พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกันว่าพฤติกรรมการทำงานของสมาชิกรัฐสภาที่เป็นปัญหาค่อนข้างมาก ก็คือ การปฏิบัติต่อบุคคลด้วยความเท่าเทียมกัน และการทำงานเป็นหมู่คณะ ส่วนพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ค่อยเป็นปัญหา ก็คือ การเคารพกฎ/ระเบียบของรัฐสภา นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะต้องมีระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่าประชาชนทั่วไป และเห็นว่าจิตสำนึกของการเป็นบุคคลสาธารณะ ความคาดหวังและค่านิยมทางสังคมของประชาชนในช่วงเวลาหนึ่งมีอิทธิพลไม่น้อยต่อระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จึงเห็นว่าจริยธรรมที่สำคัญที่สุดสำหรับเส้นทางชีวิตทางการเมืองของสมาชิกรัฐสภาไทยในปัจจุบันก็คือ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในเชิงปริมาณที่พบว่าสมาชิกรัฐสภาให้ความสำคัญหรือเห็นคุณค่าของจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคม



สำหรับพฤติกรรมทางจริยธรรมที่เป็นปัญหาในเชิงปฏิบัติของสมาชิกรัฐสภาในปัจจุบัน ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า เป็นเรื่องของการพูดความจริงและการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในเชิงปริมาณที่พบว่าสมาชิกรัฐสภามีความรู้สึกผูกพันต่อพฤติกรรมในเรื่องการพูดความจริงและการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อยู่ที่ระดับ 2 ซึ่งเป็นระดับจริยธรรมที่คำนึงถึงประโยชน์สุขของตนเองและพวกพ้องเป็นที่ตั้ง

ส่วนในเรื่องมาตรการทางจริยธรรม ไม่ว่าจะเป็นประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฯ พ.ศ. 2542 หรือบัญญัติ 10 ประการที่ให้สมาชิกวุฒิสภายึดถือปฏิบัติ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า มีจุดอ่อนในเรื่องของการนำมาใช้ปฏิบัติซึ่งเป็นการสนับสนุนผลการศึกษาในเชิงปริมาณที่พบว่าสมาชิกรัฐสภาบางคนไม่ได้เคร่งครัดต่อการประพฤติปฏิบัติตนในเรื่องความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างคงเส้นคงวา

## 7. ข้อสรุปและองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

1. แบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักการเมืองไทยประเภทกำหนดสถานการณ์บังคับ ชนิดปรนัยเลือกตอบต่างระดับ 4 ตัวเลือก จำนวน 12 ข้อฉบับนี้ มีคุณภาพตามหลักการสร้างแบบสอบถามทางจิตวิทยาในด้านความถูกต้องและความเชื่อถือได้ โดยมีค่าความเชื่อมั่น .70 มีอำนาจจำแนกจากการทดสอบที่พบว่ามีความแตกต่าง 2 ชั้นไป และจากการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักพบว่าโครงสร้างปัจจัยที่วิเคราะห์ได้สอดคล้องกับตารางโครงสร้างที่ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันกำหนดขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าแบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมฯ กับแบบสำรวจเชิงพฤติกรรม (ตัวเกณฑ) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

2. ระดับความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาพบว่า อยู่ที่ระดับ 3 ซึ่งเป็นระดับของการให้คุณค่าหรือเห็นความสำคัญต่อจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมแต่ไม่ได้เคร่งครัดในการปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา จึงเป็นระดับ "ที่ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ" ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของศูนย์ประชาบดี สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สำนักวิจัยเอแบคโพล สวนดุสิตโพล และองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติที่สำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่พึงพอใจต่อมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในปัจจุบัน

3. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ได้แก่ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการสังกัดพรรค ความพึงพอใจต่อเงินเดือน และค่านิยมการทำงาน โดยตัวแปรชุดนี้ สามารถอธิบายระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ได้ร้อยละ 64

4. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา ได้แก่ ระยะเวลาการสังกัดพรรค ความพึงพอใจต่อเงินเดือน และค่านิยมการทำงาน โดยตัวแปรชุดนี้สามารถอธิบายระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา ได้ร้อยละ 63

5. จากการสัมภาษณ์เจาะลึกสมาชิกรัฐสภาจำนวน 25 ราย พบว่ายังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา ได้แก่ จิตสำนึกของสมาชิกรัฐสภาต่อ

การเป็นบุคคลสาธารณะ ความคาดหวัง และค่านิยมทางสังคมของประชาชนในช่วงเวลาหนึ่ง

ผลการวิจัยนี้ จึงเป็นการยืนยันว่าระบบสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกหรือ "พรรคการเมือง" มีอิทธิพลไม่น้อยต่อระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา โดยพบว่าคนที่ระยะเวลาสังกัดพรรคมากกว่า 8 ปีขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมโดยภาพรวมสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ให้ความสำคัญต่อระบบพรรคการเมือง โดยคาดหวังว่าพรรคการเมืองจะเป็นส่วนหนึ่งในการควบคุมจริยธรรมของนักการเมืองด้วยตนเอง

ส่วนในด้านของสภาพเศรษฐกิจ พบว่าก็ยังคงมีผลกระทบต่อระดับจริยธรรมของบุคคลในทุกยุคทุกสมัย เริ่มตั้งแต่ยุคของคาร์ล มาร์ก [27] ที่ศึกษาพบว่า "จริยธรรมของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของบุคคลผู้นั้น" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าคนที่พึงพอใจต่อเงินเดือนมีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมโดยภาพรวมสูงกว่าคนที่ไม่พึงพอใจ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยไม่ได้หมายความว่า การปรับเงินเดือนให้กับสมาชิกรัฐสภาจนเป็นที่พึงพอใจแล้ว จะทำให้จริยธรรมของบุคคลกลุ่มนี้สูงขึ้น เพราะเงินเดือนที่ได้รับอยู่ในปัจจุบัน (ประมาณ 7 หมื่นบาท) ก็ไม่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพของงาน และที่สำคัญก็คือเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและประชาชนคงต้องการบุคคลที่มาทำหน้าที่ในจุดนี้ เป็นผู้ที่มีจิตเสียสละเพื่อส่วนรวมมากกว่าคำนึงถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่า ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือรัฐบาลคงต้องทำงานหนักในการที่จะปรับเปลี่ยนค่านิยมการทำงานของสมาชิกรัฐสภาใหม่ เพราะผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกว่าผู้ที่มีค่านิยมการทำงานที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงจะมีคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมโดยภาพรวมสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งเป็นการแสดงว่าค่านิยมการทำงานมีอิทธิพลต่อความรู้สึกเชิงจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาไม่ใช่น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่านิยมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดหรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับจริยธรรมของมนุษย์ โดยจากข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกสมาชิกรัฐสภาพบว่าระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา สัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับค่านิยมทางสังคมของประชาชนในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันเราจะพบว่าสังคมไทยเป็นสังคมวัตถุนิยมและยกย่องคนที่ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันในด้านอาชีพ ธุรกิจ หรือการเมือง ทำให้คนไทยทุกวันนี้ไม่ค่อยเคร่งครัดในการประพฤติปฏิบัติตนตามศีลธรรมมากไปกว่าการประสบความสำเร็จในชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์เป็นเป้าหมายทำให้คำว่า "คุณธรรมจริยธรรม" ในปัจจุบันถูกนำมาใช้เป็นเสมือนอุดมคติสูงส่งที่ใช้เป็นมาตรฐานในการวัดคุณค่าของคนมากกว่าจะเป็นกฎเกณฑ์ความประพฤติในชีวิตประจำวัน

ผลการวิจัยนี้จึงสนับสนุนผลการวิจัยพฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยของชัยพร วิชชาวุธและคณะฯ [28] ที่ศึกษาพบว่า คนไทยมิได้ยึดถือจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่นเป็นปรมาตม์ กล่าวคือ ถ้าความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องใดจะนำไปสู่ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับตนเองแล้ว ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมในส่วนนั้นก็ลดลง และในกรณีที่ไม่มีเจตนาจำเป็นต้องซื่อสัตย์หรือต้องรับผิดชอบต่อสังคมแล้ว ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นก็จะลดลงเช่นกัน ดังนั้นการพัฒนา ระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภา จึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องค่านิยมทางสังคมของประชาชนด้วย

## 8. ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

1.1 พรรคการเมือง ต้องทำหน้าที่ในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของนักการเมืองใหม่ เพื่อสร้างนักการเมืองรุ่นใหม่ที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศ

1.2 ต้องมีการรณรงค์ให้ทุกระดับโครงสร้างของสังคมไทยให้ได้รับการพัฒนาจริยธรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างจริงจัง

### 2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

แม้ว่าผลการวิจัยนี้ เป็นการสะท้อนความรู้สึกเชิงจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาซึ่งบ่งชี้ถึงพฤติกรรมความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาได้ในระดับหนึ่งก็ตาม แต่ก็แสดงให้เห็นได้ว่าสมาชิกรัฐสภายังไม่ใช่เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งหมดของเยาวชนที่ต้องการตัวแบบในการพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงต้องสร้างหรือต้องหามาตรการในการควบคุมมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเน้นในเชิงปฏิบัติมากขึ้นนอกเหนือจากการมีประมวลจริยธรรมที่ใช้ควบคุมกันอยู่ในปัจจุบันนี้ และที่สำคัญก็คือประชาชนผู้ซึ่งเป็นเจ้าของสิทธิ/เจ้าของเสียง/เจ้าของประเทศ จะปฏิเสธความรับผิดชอบต่อระดับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้แทนตนเองไม่ได้เช่นกัน เพราะเป็นผู้ใช้สิทธิในการเลือกผู้แทนของตนเอง ดังนั้นแนวทางการสร้าง/พัฒนามาตรฐานความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมของสมาชิกรัฐสภาอีกวิธีหนึ่งก็คือการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาด้วยการทำหน้าที่ในสิ่งต่อไปนี้อย่างเข้มแข็งดังนี้

(1) การไปใช้สิทธิในการเลือกผู้แทนที่ดีทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ให้เข้ามาปกครองประเทศให้ได้มากที่สุด เพื่อจะได้สมาชิกรัฐสภาที่เป็นตัวแบบที่ดีของนักการเมืองรุ่นใหม่และของประชาชนคนไทย

(2) การส่งเสริม/สนับสนุนนักการเมืองและพรรคการเมืองที่ดี มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ และเสียสละเพื่อส่วนรวม ขณะเดียวกันก็ไม่ส่งเสริม/ไม่สนับสนุนนักการเมืองและพรรคการเมืองที่มีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเห็นแต่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้งดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ว่า "สิ่งสำคัญในการปกครองก็คือบ้านเมืองนั้นมีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปกติสุขเรียบร้อย จึงไม่ใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ทำความเดือดร้อน/วุ่นวายได้"

## 9. เอกสารอ้างอิง

1. นฤตย์ เสกธีระ, 2545, พฤติศึกษาน 6, โปรดใส่ใจปัญหาจริยธรรม, มติชน, หน้า 6.
2. วิเชียร เกตุสิงห์, 2530, หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
3. Bloom, S., et al., 1967, *Taxonomy of Educational Objective the Classification of Educational Goals Handbook II : Affective Domain*, New York : David Mckay Company, Inc.
4. Parsons, T., 1951, *The Social System*, Illinols : The Free Press of Glences.
5. Weber, M., 1977, *The Theory of Social and Economics Organizations*, New York : The Free Press.
6. Bandara, A., 1986, *Social Foundations of Thought and Action*, Englewood Cliffs, NJ : Prentice - Hall.
7. ศิริพร กล่อมจันทร์, 2526, ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรับผิดชอบ, ปรินูณานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
8. อุทุมพร จามรมาน, 2531, การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดฯ, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน จำกัด ฟันนี้พับลิชชิง.
9. กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ, 2524, รายงานการวิจัยการศึกษาหาเกณฑ์ปกติของ ระดับพัฒนาการทางจริยธรรมและองค์ประกอบที่มีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม, ของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, : ผู้แต่ง.
10. บุญเลิศ ช่างใหญ่, 2545, ตุลาคม 25, นักการเมืองเป็นบุคคลสาธารณะ, มติชน, หน้า 6.
11. กัลยา สุวรรณรอด, 2537, การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
12. สุดใจ ชันทองคำ, 2534, การพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์ฯ, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการวิจัย การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
13. ภัสรา อรุณมีศรี, 2533, การพัฒนาแบบวัดความรับผิดชอบต่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
14. พিতร์ ทองชั้น, 2536, การวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

15. Edword, A. L., 1957, *Techinque of Attitude Scale Construction*. New York : Appleton-Century-Crofts, Inc.
16. Mehrens, W. A. and Lehmanau, I. J., 1984, *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, Tokyo : CBS College Pub.
17. วัฒนา ลinghamฤทธิ, 2527, *การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา*, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
18. อนุวัฒน์ ตั้งสมบุญ, 2526, *การสร้างแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์*, วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
19. Gough, H. G., 1969, *Manual for the California Psychological Inventory*, California : Cousulting Psychological Press, Inc.
20. Heise, D. R. and G. W. Bohrnstedt, 1974, *Validity, Invalidity and Reliability in Sociological Methodology*, SF : Jossey Bass.
21. Nunnally, J. C., 1978, *Psychometric Theory*, New York : McGraw-Hill.
22. มาตรฐานนัการเมืองไทย, 2545, พฤติภายน 23, *เดลินิวส์*, หน้า 3.
23. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545, ธันวาคม 2, กรุงเทพฯธุรกิจ, หน้า 2.
24. Garceau, O., 1951, Research in the Political Process, *American Political Science Review*, 45, 119 -126.
25. อมร รักษาสัตย์, 2544, *การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ วี.เจ. พรินตติ้ง.
26. อลงกรณ์หาพกร่วมตัน ก.ม. ห้ามไถ ส.ส., 2546, มีนาคม 6, *เดลินิวส์*, หน้า 3.
27. Marx, K. and Engel, F., 1976, Manifesto of the Communist Party, *Collected Work*, 6, 15-26.
28. ชัยพร วิชชาวุธ และคณะ, 2527, รายงานการวิจัยพฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน : ศึกษาตามแนวทางจิตวิทยาสังคม, ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ : ผู้แต่ง.